

fi

Euroopan unioni
Aluepolitiikka

info regio

| Nro 16 | toukokuu 2005 |

panorama

Aluekehityksen

parhaat käytännöt

Sisällys

Aluekehityksen parhaat käytännöt

Parhaita käytäntöjä oppimassa

Yleisesti ajatellaan, että rakennerahastojen täytäntöönpano tuottaa runsaasti ”yhteisön lisäarvoa”. Tämä pitää paikkansa erityisesti mahdollisuudessa ottaa opiksi rahastojen hallinnointiin liittyvistä parhaista käytännöistä toisaalta ajan kuluessa eli ohjelmakaudesta toiseen ja toisaalta jäsenvaltioiden ja alueiden välisen kokemustenvaihdon kautta.

Jäsenvaltioiden arviointivalmiudet ovat parantuneet

Aluepolitiikan pääosasto on tarkastellut tavoite 1- ja tavoite 2 -ohjelmien väliarviointeja tulosten keräämiseksi ja parhaiden käytäntöjen tunnistamiseksi tulevaisuuden varalle.

Omaehtainen kokemus: Ruotsi

EAKR käytännön tomissa: Saksa, Ranska, Yhdistynyt kuningaskunta, Kreikka

Omaehtainen kokemus: Tšekki, Unkari, Puola, Slovakia

Reportaasi: Irlantilaisia menestystarinoita

Euroopan yhteisöön vuonna 1973 liittynyt silloinen köyhin jäsenvaltio osasi hyödyntää kaikki yhteisön tukimahdollisuudet, ja se on kolmenkymmenen vuoden aikana kehittynyt yhdeksi unionin vauraimmista maista. Mikä on Irlannin salaisuus? Mitä vinkkejä irlantilaiset voivat antaa uusille jäsenvaltioille? Vastaus on kokonainen sarja parhaita käytäntöjä.

Omaehtainen kokemus: Belgia

Omaehtainen kokemus: Espanja

EAKR käytännön tomissa: Alankomaat, Tanska, Portugali, Italia

Valokuvat (sivut): Euroopan komissio (1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10), A. Janssens / Euro Liège TGV (11), Örebro län (12), AZ publica (13), Nicéphore Cité (13), Creggan Enterprises Ltd (13), Urban Greece (13), Ministerstvo pro místní rozvoj (14), National Roads Authority (15), Dublin Bay Project (16), Women's Community Projects (Mullingar) Association Ltd (17), AEIDL (17), National University of Ireland, Maynooth (18), Région wallonne (19), Urban II Noord aan de Rotte (21), Nordjyllands Amt (21), Ministério da Ciência, Tecnologia e Ensino Superior (21).

Kansi: Estação do Oriente rautatieasema Lissabonissa (Portugali) rakennettiin Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) tuella vuoden 1998 maailmannäyttelyä varten.

Tämän numeron laatimiseen ovat osallistuneet Pierre Ergo, Véronique Faure, Veronica Gaffey, Jean-Luc Janot, José Luis Kaiser, Ann Martin, Catherine Mathot, Eirini Nikolaïdou ja Wolfgang Petzold.

Vastaava toimittaja: Thierry Daman, Euroopan komissio, aluepolitiikan pääosasto

Tämä lehti on painettu kierrätyspaperille englanniksi ja ranskaksi.

Teema-aineisto on saatavilla Euroopan unionin 19 kielellä Internet-osoitteesta http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm.

Tämän julkaisun kirjoitukset eivät ole oikeudellisesti sitovia.

3

9

12

13

14

15

19

20

21

Rakennerahasto-ohjelmien hallinnointi

Parhaita käytäntöjä oppimassa

Teksti: John Bachtler (*)

Yleisesti ajatellaan, että rakennerahastojen täytäntöönpano tuottaa runsaasti "yhteisön lisäarvoa". Tämä pitää paikkansa erityisesti mahdollisuudessa ottaa opiksi rahastojen hallinnointiin liittyvistä parhaista käytännöistä toisaalta ajan kuluessa eli ohjelmakaudesta toiseen ja toisaalta jäsenvaltioiden ja alueiden välisen kokemustenvaihdon kautta. Jokainen ohjelman toteuttamisvaihe opettaa asioita, joista muut voivat hyötyä.

Eggin yrityshautomo Vorarlbergin alueella Itävallassa

Rakennerahastojen hallinnointi on erittäin haasteellista. Huomattavan suurten, monivuotisten ja monialaisten määrärahojen käyttö on monimutkainen ja vaativa tehtävä, koska hallinnollinen ympäristö saattaa olla ristiriidassa kansallisten hallinnointikäytäntöjen kanssa. Viimeisten 15 vuoden aikana saadut kokemukset kuitenkin osoittavat, että jäsenvaltiot ovat osanneet käyttää rakennerahastoja yhteisön lisäarvon tuottamiseen ja kehittää uusia lähestymistapoja aluepolitiikkaan. Tämän lisäarvon arvokkaimpia antajia ovat opetukset, joita rakennerahastojen hallinnointiin liittyvistä parhaista käytännöistä on voitu saada ajan mittaan, eri ohjelmakausina sekä jäsenvaltioiden ja alueiden välisen kokemustenvaihdon kautta.

Ohjelmien hallinnointi: jokaisella maalla on oma järjestelmä

Kukin jäsenvaltio on kehittänyt oman hallinnointijärjestelmänsä, johon liittyy joissain tapauksissa alueellisia erityispiirteitä. Maat voidaan karkeasti ottaen jakaa ryhmiin sen perusteella, onko niillä käytössä

- > varojen myöntämistä koskeva *eriytetty* lähestymistapa, johon on luotu erilliset hallintorakenteet nimenomaan rakennerahastojen hallinnointia varten (esimerkkeinä Alankomaat, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta)

(*) Professori John Bachtler on Glasgow'ssa (Yhdistynyt kuningaskunta) sijaitsevan Strathclyden yliopiston Eurooppa-politiikan tutkimuskeskuksen (European Policies Research Centre) johtaja.

- > *yhtenäistetty* lähestymistapa, jota soveltavat esimerkiksi tietyt Saksan osavaltiot, Espanja, Itävalta ja useimmat uusista jäsenvaltioista ja jossa varojen myöntäminen tapahtuu ministeriöiden tai kansallisten ja alueellisten elinten kautta
- > *yhdistetty* järjestelmä, jossa yhdistyvät nämä molemmat lähestymistavat (esimerkiksi Ranskassa, Italiassa ja Suomessa).

Kullakin menetelmällä on etunsa ja haittansa. Erietytetyt järjestelmät saattavat olla hallinnollisesti monimutkaisia (ja ne saattavat soveltua huonosti laajoihin tavoite 1 -tuki-toimiin), mutta ne mahdollistavat johdonmukaisen strategian ja avoimen päätöksenteon sekä varmistavat EU:n rahoituksen näkyvyyden. Yhtenäistetyt järjestelmät ovat puolestaan suoraviivaisia, ja niiden käyttö on yksinkertaista, mutta niissä on usein vaikea yhdistää eri toimia ja hyödyntää yhteisön rahoituksen vipuvaikutusta.

Ohjelmien hallinnoinnin ulkoistaminen: tavoite 2 -sihteeristö Nordrhein-Westfalenissa (Saksa)

Erityisesti eriytyneissä hallintojärjestelmissä yleinen rakennerahastojen hallinnointitapa on ohjelmien hallinnon osittainen ulkoistaminen erilliselle sihteeristölle. Näin on tehty jo kauan eräissä Belgian osissa, Alankomaissa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Tähän ryhmään liittyi hiljattain myös Nordrhein-Westfalen, joka perusti "Ziel 2 Sekretariat" (tavoite 2 -sihteeristön) ja ulkoisti sen konsulttitoimistolle. Toimiston tehtävänä on parantaa ohjelmakomiteoiden koordinoitua, antaa teknistä apua useille ministeriöille ja muille ohjelmien hallintoon osallistuville tahoille sekä vastata julkistamis- ja tiedotustoimista.

Bragançan (Norte, Portugal) ohitustie helpottaa Espanjan-liikennettä.

Yleinen suuntaus useissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa on viimeisten 10–15 vuoden aikana ollut ohjelmien hallinnointivastuun alueellistaminen. Kaksi viimeisintä esimerkkiä ovat Kreikka ja Irlanti. Useille alueille on luotu väliportaan elimiä, jotka hallinnoivat ohjelmien tiettyjä temaattisia tai aluekohtaisia osa-alueita. Näin on tehty esimerkiksi Ranskassa (paikalliset tuet), Italiassa (integroidut ohjelmat/hankkeet), Itävallassa (paikalliset hallintotoimistot) ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa (toimintasuunnitelmat).

Hallinnointijärjestelmistä on tullut yhä kehittyneempiä, jotta varojen myöntämisen ja ohjelman strategisten tavoitteiden yhteensovittamisen hallinta olisi entistä helpompaa. Arviointia koskeissa tutkimuksissa korostetaan, että hallinnoinnin tehokkuus on ensisijaisesti riippuvainen tehtävien ja organisaatioprosessien määrittelyn selkeydestä sekä taidosta hyödyntää innovaatiota käytännössä. Yksi tärkeä hallinnoinnin laatua parantava tekijä on ohjelman sihteeristöjen välinen verkostotyöskentely. Tätä menettelyä on käytetty jo pitkään rakennerahastojen täytäntöönpanon yhteydessä Alankomaissa, Itävallassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

Englanti (Yhdistynyt kuningaskunta): "Parhaita käytäntöjä koskeva aloite" ohjelmien hallinnoinnin parantamiseksi

Yhdistyneen kuningaskunnan pääministerin toimisto käynnisti vuonna 2003 "Best Practice Initiative" -aloitteen (parhaita käytäntöjä koskevan aloitteen) parantaakseen rakennerahastojen hallinnoinnin laatua Englannissa. Aloitteella oli kolme päätavoitetta: a) yksityiskohtainen luettelo erityisesti hankkeiden strategiseen toteutukseen ja tukeen liittyvistä hyvistä käytännöistä, joita voidaan noudattaa, ja heikkouksista, joiden yli on päästävä, b) jatkokoulutusstrategia ohjelmasuunnitteluun liittyvien taitojen ja tietojen parantamiseksi sekä c) verkostotyöskentely ja oppimista tukevien välineiden tarjoaminen.

Ohjelman mainostaminen: julkistamis- ja tiedotustoimet

Tiedotus on keskeinen osa rakennerahastojen ohjelmasuunnittelua. Hallinnointiviranomaisten on tiedotettava tuensaajille sekä mahdollisille hankkeiden vetäjille ja herätettävä heidän mielenkiintonsa. Heidän on saatava tietää, onko heidän hakemuksensa vaatimusten mukainen, miten laaditaan laadukas hakuaineisto ja miten hanke toteutetaan tehokkaasti. Ohjelman hallinnolliset kumppanit tarvitsevat puolestaan tietoa, joiden avulla he voivat hoitaa ohjelman hallinnoinnin ja toteutuksen järkevästi. Suuren yleisön pitää saada tietoa rakennerahastojen panoksesta oman alueen kehitykseen ja elinympäristön kohentamiseen.

Nykyisellä ohjelmakaudella (2000–2006) rakennerahastojen koskevat julkistamis- ja tiedotustoimet ovat saaneet entistä enemmän painoarvoa. Tarpeet ja parhaat käytännöt

Ateenan arkeologisten nähtävyyksien kulkureittejä kunnostetaan vuoden 2004 kesäolympialaisia varten Kreikassa.

tällä alalla kuitenkin vaihtelevat ohjelman eri vaiheissa. Niitä ovat esimerkiksi seuraavat:

- > kohdeyleisön sekä sen tiedontarpeen ja sen odottamien vastausten määrittäminen
- > oikeiden välineiden valinta varmistamalla, että välineitä käytetään täsmällisiin tarkoituksiin, että kohdeyleisön odo-
tuksiin vastataan ja että lähetetään selkeitä ja tiiviitä viestejä
- > sellaisen tiedotuksen hallinnointijärjestelmän käyt-
töönotto, jossa määritellään selvästi tehtävät ja vastuu-
alat, jolle on osoitettu riittävästi resursseja, jonka avulla
tuloksia hyödynnetään riittävästi ja johon on varattu si-
säisiä mekanismeja toiminnan tehokkuuden arvioimista
varten.

Kreikka: julkisuutta rakennerahastoille

Kreikassa yhteisön tukikehyksen hallinnointiviran-
omainen otti koko maassa käyttöön yhdenmukaisen
tiedotusjärjestelmän tuensaajille ja suurelle yleisölle
suunnattavaa tiedotusta varten. Siihen kuuluu noin
50 tiedottajan muodostama verkosto, tiedotuksen koor-
dinointiryhmä, yksityiskohtainen käsikirja tiedotus- ja
julkistamisvaatimuksista ohjelman elinkaaren eri vai-
heissa sekä moduuli, jonka avulla voidaan arvioida tie-
dotustoiminnan tehokkuutta.

Ohjelman toteutus: hakemusten arviointi ja hankkeiden valinta

Ohjelmiin kohdistuu nyt ennennäkemättömän suuria tulos-
paineita johtuen seuraamuksista ja kannustimista, joita ovat
määrärahojen automaattisen vapauttamisen sääntö ja suori-
tusvaraus. Ohjelmista vastaavat viranomaiset pyrkivät entistä
enemmän parantamaan hankkeiden laatua ja tuottamaan
vielä tarkoituksenmukaisempia, strategiseen ajattelutapaan
perustuvia ja määräajassa todennäköisesti toteutuvia hank-
keita. Niillä alueilla, jotka eivät ehkä enää saa tukea vuoden
2007 jälkeen, hankkeilta vaaditaan myös pysyviä vaikutuksia.

Tällaisessa tilanteessa hakemusten tarkastelu ja hankkeiden
valinta ovat keskeisen tärkeitä vaiheita. Hakemusten ar-
vioinnista on tullut ajan mittaan yhä järjestelmällisempää ja
ammattimaisempaa, ja monet alueet käyttävät pitkälle kehi-
tettyjä menetelmiä hankkeiden arvostelemiseen, arvioimi-
seen ja luokitteluun (erityisesti Irlannissa, Alankomaissa ja
Yhdistyneessä kuningaskunnassa). Käyttämällä ennako-
ehtoja ja laatuvarusteita ohjelmien hallinnoijat voivat vai-
kuttaa hakemusten profiliin sekä sitoa hankkeet ja rahoi-
tuksen myöntämisen ensisijaisiin painopisteisiin. Saksassa,
Espanjassa ja Italiassa käytetään usein riippumattomia
asiantuntijoita, ammattilaispaneeleita tai muita välikäsiä
(esimerkiksi pankkeja) tiettyjen toimien ja ohjelmien, eri-
koisalojen T&K-aloitteiden sekä erityisesti suurten, usein

erittäin monimutkaisten infrastruktuurihankkeiden arviointiin. Arviointimenettelyihin liittyvän koulutuksen antamista tuensaajille pidetään myös erittäin tärkeänä.

Kaikissa järjestelmissä on joka tapauksessa oltava yksinkertaiset ja läpinäkyvät menettelyt hakemusten tarkastelemista ja hankkeiden valintaa varten, joustavat keinot yhtäältä innovatiivisten hakemusten tutkimiseen ja toisaalta vähäisen riskin hankkeiden nopeaan käsittelyyn sekä tukijärjestelyt tuensaajien auttamiseksi hankkeiden toteutuksessa.

Italia: hankkeiden laadun parantaminen paikallisten integroitujen ohjelmien avulla

Italiassa toteutettavia integroituja hankkeita ovat muun muassa "Programmi Integrati per lo Sviluppo Locale"-ohjelmat (PISL) – paikalliskehityksen integroidut ohjelmat, joita on toteutettu tietyillä alueilla hankkeiden laadun ja alueellisten toimijoiden strategisten taitojen parantamiseksi. Jokainen PISL muodostaa täydellisen välitason strategian eli yhdenmetyistä monialaisista toimista koostuvan johdonmukaisen kokonaisuuden (johon sisältyvät myös infrastruktuurituet ja yritystuet), joka luo yhtenäiset alueelliset puitteet hankkeiden suunnittelulle, valinnalle ja toteutukselle.

Itävalta: laadun parantaminen ja avoimuuden lisääminen hankkeiden määrittely- ja valintavaiheessa

Itävallassa *paikalliset hallinnointitoimistot* auttavat paikallistasolla mahdollisia tulevia hankevetäjiä laatimaan hakemuksia ja kehittämään laadukkaita hankkeita. Hankkeiden valinnan avoimuuden ja johdonmukaisuuden lisäämiseksi jokaiseen rahoitusorganisaatioon on palkattu toimien hallinnoijia (*"Maßnahmenverantwortliche Förderstelle"*). Heidän tehtävänä on varmistaa, että hakemusten hyväksymiseen ja tarkasteluun, hankkeiden valintaan sekä myönnettävän rahoitussumman määrittelyyn sovelletaan yhtenäistä lähestymistapaa.

Tiedonhankinta ohjelmasuunnittelun palveluksessa: seurannan rooli

Rakennerahasto-ohjelmien seuranta on usein pidetty toisarvoisena paljon tärkeämmäksi katsotun ohjelmien toteutuksen rinnalla. Seuranta on kuitenkin alettu viime vuosina pitää tehokkaan ohjelmasuunnittelun ennakoedellytyksenä ja keinona kerätä strategisia tietoja, joita tarvitaan kaikissa ohjelmasuunnittelun vaiheissa: kehityksessä, toteutuksessa ja arvioinnissa.

Danutonin puhdistamon (Romania) rakentamiseen saatiin Phare- ja Ispa-tukea.

Tutustumiskäynti Ranskaan kuuluvan Réunionin saaren länsiosassa sijaitseviin kastelulaitoksiin, jotka rakennettiin EAKR:n tuella

Ohjelmien taloudellisen ja toiminnallisen edistymisen seuraaminen: kansalliset ja alueelliset seurantajärjestelmät

Ohjelmien seurannan tultua entistä tärkeämmäksi monet jäsenvaltiot ovat alkaneet kehittää yhteisiä, helppokäyttöisiä järjestelmiä, joiden avulla seurataan sekä taloudellisia indikaattoreita (sitoumukset, maksut) että toiminnallisia indikaattoreita (hankkeiden edistyminen). Yksi tunnetuimmista on ranskalainen Presage-seurantajärjestelmä, joka on otettu käyttöön muissakin maissa. Muita esimerkkejä ovat italialaiset SIRGIS ja SINIT, ruotsalainen STINS sekä alueellinen Sachsen-Anhaltin efReporter (Saksa). Uusissa jäsenvaltioissa kehitetyn uuden järjestelmäsukupolven edustajia ovat esimerkiksi Puolan SIMIK, jota verkotetaan parhaillaan SIMIK-NETiksi. Kiinnostavaa on myös se, että rakennerahastojen seurantamenetelmän pohjalta laaditaan nykyisin paljon aiempaa laajempia, kaikkiin valtion tukitoimiin sovellettavia järjestelmiä, kuten Italiassa kehitteillä oleva MIP (julkisten investointien seuranta).

Tehokas seuranta alkaa seurantaindikaattoreiden tunnistamisesta, määrittelemisestä ja määrällisestä ilmaisemisesta, ja siinä otetaan huomioon tiedonkeruun toteutettavuus ja tietojen merkityksellisyys. Siihen tarvitaan tietojen keruu- ja arki-

tointijärjestelmiä, jotka ihannetapauksessa tuottavat reaaliaikaista tietoa ohjelmasuunnittelua varten. Lisäksi tarvitaan motivoitunutta henkilöstöä, joka on saanut koulutusta seurannan alalta ja joka tiedostaa yhdenmukaisten menettelyjen noudattamisen tärkeyden. Mikään näistä ei synny itsestään. Useimmat alueet ovatkin joutuneet moneen otteeseen toteamaan indikaattoreiden määrällisen ilmaisun vaikeuden, tietojärjestelmien tekniset rajoitukset sekä puutteet saatavilla olevien tietojen täsmällisyydessä ja hyödyllisyydessä.

Kumppanuus: opetellaan työskentelemään yhdessä

Kumppanuus, joka on yksi rakennerahastojen toteutuksen peruseräkkeistä, on todennäköisesti vaikuttanut aluekehityksen käytäntöihin enemmän kuin mikään muu eurooppalaisen koheesiopolitiikan osatekijä. Se on myös yksi vaikeimmin täytäntöön pantavista periaatteista, sillä se merkitsee erilaisia instituutioita ja kulttuuriorganisaatioita edustavien ja mahdollisesti erilaisia painopisteitä ja kiinnostuksenkohteita korostavien kumppaneiden yhteisiä ponnisteluja yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Samalla kumppanuus on kuitenkin kehittynyt muodollisesta sääntelyvaatimuksesta yhteisesti hyväksytyksi (joskin unionin eri osissa eritasoiseksi) mekanismiksi ja keinoksi tehostaa strategista ohjelmasuunnittelua, ohjelman hallin-

Hultsfredissä Ruotsissa toimiva EAKR:n tukea saava ohjelmatoimisto Puzzle panostaa rockmusiikkiin, josta on tullut kaupungin tunnusmerkki.

nointia ja hankkeiden valintaa, sillä se saa toimijat omistautumaan työlle sekä sitoutumaan ohjelmaan ja lisää innovaatiomahdollisuuksia.

Kokemukset ovat olleet hyödyllisiä. Kumppanuudessa on kyse muustakin kuin tarpeesta varmistaa seurantakomi-

teiden edustavuus. Jokaisen kumppanin osuutta on hallinnoitava, samoin kumppaneiden strategiset ja toiminnalliset roolit ohjelman elinkaaren eri vaiheissa on erotettava toisistaan. Kumppanit tarvitsevat myös koulutusta ja teknistä tukea, jos halutaan, että heidän osallistumisensa on tehokasta.

Yhdistynyt kuningaskunta: kumppanit työn touhussa Länsi-Skotlannissa

Kumppanuus on kaikkien läntisessä Skotlannissa toteutettavien taloudellisten ja yhteiskunnallisten elvyttämistoimien perusta. Kumppanit osallistuvat aktiivisesti paitsi seurantakomiteaan myös erilaisiin neuvontoryhmiin ja toiminnallisiin tahoihin, jotka tutkivat hakemuksia ja esittävät suosituksia valittaviksi hankkeiksi. Hakemusten vertaisarvioinnilla pyritään varmistamaan objektiivisten valintaperusteiden sekä yksilöiden taitojen ja osaamisen välinen tasapaino. Yleisesti menettelyn avulla voidaan välttää kaksinkertainen työ ja parantaa alueen toimielinten keskinäistä ymmärrystä ja työsuhteita.

Oppiminen ja kokemustenvaihto

Tehokas ohjelman hallinnointi edellyttää myös oppimisprosessia sekä järjestelmien ja menettelyjen mukauttamista. Kun kansalliset ja alueelliset hallinnointiviranomaiset ovat saaneet kokemuksia kaikista ohjelmasuunnittelun vaiheista, he ovat käyneet läpi todellisen kehityksen ”oppimiskaaren”.

Toinen tärkeä tekijä hyvien käytäntöjen synnyn kannalta on ollut institutionaalisen ympäristön vakaus, joka on mahdollistanut innovoinnin ja kokeilun rahastojen täytäntöönpanon yhteydessä. Myös yhteinen kansainvälinen sääntelykehys on edistänyt rajatylittävää verkottumista ja laajentanut näin näköalaa sekä helpottanut parhaiden käytäntöjen vaihtoa.

Rakennerahasto-ohjelmien hallinnoinnin kehittäminen kokemustenvaihdon kautta: IQ-Net

IQ-Net on hyvä esimerkki rajatylittävästä yhteistyöstä ohjelmien hallinnoinnin alalla. Kymmenen jäsenvaltion tavoite 1- ja tavoite 2 -ohjelmien hallinnointiviranomaisista muodostettu verkosto pyrkii edistämään soveltavaa tutkimusta ja tiedonvaihtoa rakennerahasto-ohjelmien hallinnoinnin alalla. Tämän artikkelin esimerkeistä monet on saatu verkostolta.

Lisätietoja asiasta on osoitteessa <http://www.eprc.strath.ac.uk/iqnet/>.

Rakennerahastojen väliarviointi

Jäsenvaltioiden arviointivalmiudet ovat parantuneet

Aluepolitiikan pääosasto on tarkastellut tavoite 1- ja tavoite 2 -ohjelmien väliarviointia tulosten keräämiseksi ja parhaiden käytäntöjen tunnistamiseksi tulevaisuuden varalle. (¹).

Kaikki hallinnointiviranomaisten yhdessä Euroopan komission kanssa toteuttamat rakennerahasto-ohjelmien väliarvioinnit saatiin valmiiksi vuoden 2003 loppuun mennessä. Niiden perusteella ohjelmiin tehtiin vuoden 2004 aikana välitarkistuksia ja jaettiin suoritusvaraus (katso artikkeli).

Laatu

Arvioinnit ovat yleisesti ottaen laadultaan parempia kuin aiemmin toteutetut rakennerahastojen arvioinnit. Joukossa on muutamia erinomaisia esimerkkejä. Toimintaan oli osoitettu yhä enemmän resursseja (yli 35 miljoonaa euroa tavoite 1- ja tavoite 2 -alueille), ja työn laatuun vaikuttivat myönteisesti myös suunnittelutyö ja kumppanuudet alueiden sisällä ja komission kanssa.

Havaitut puutteet johtuivat kaikkiin arviointeihin soveltuista samoista tiukoista määräajoista (joissakin myöhään päätökseen saatetuissa ohjelmissa oli vasta vähän arvioitavaksi soveltuvia toimintoja), arviointien laajuudesta (kahdeksan arviointikysymystä jokaisesta toimesta ja painopistealasta) ja joissakin tapauksissa metodologisista ongelmista (aiempien tutkimusten puuttuminen, analyysin heikkous).

Arviointien tulokset

Näin laajan ohjelmavalikoiman tuloksia on vaikea esittää tiiviissä muodossa, mutta arvioinneista voidaan kuitenkin esittää seuraavat yleiset johtopäätökset:

- > Lähes kaikissa tapauksissa arvioijat katsoivat, että ohjelmien **strategiat** olivat **edelleen tarkoituksenmukaisia**.
- > Usein oli **liian aikaista** arvioida ohjelmien **tehokkuutta** johtuen niiden hitaasta tai myöhäisestä käynnistymisestä. Seurantajärjestelmässä jouduttiin usein määrittelemään uudelleen indikaattoreita ja tavoitteita.
- > Hyvin usein oli myös **liian aikaista** arvioida ohjelmien **vaikutuksia**, vaikka arvioijat tietyissä tapauksissa suosittelevatkin kohteiden tarkistamista ensimmäisten toteutusvuosien perusteella. Suurissa yhteisön tukikehyksissä käytetyn makrotaloudellisen mallin antaman yleiskuvan perusteella näytti siltä, että ohjelmat ovat **edistymässä** kohti yleisiä tavoitteitaan.
- > Tuloksellisuutta mitattiin useammin rahoituksen toteutumisasteena kuin kustannuksina toteutusta tai tulosta

Upotustöitä tuetaan EAKR:n yhteisrahoittamasta Walesin (Yhdistynyt kuningaskunta) alueellisesta teknologiasuunnitelmasta.

kohtien. **Rahoituksen toteutumisaste on selvästi parantunut** aiempiin vuosiin verrattuna $n + 2$ -sääntöön (²) liittyvien vaatimusten ansiosta.

- > Arvioinnit osoittivat, että **tavoitteiden määrällistä ilmaistamista** olisi parannettava kiireellisesti.
- > **Täytäntöönpanomenettelyjen** todettiin noudattavan lainsäädäntöön perustuvia vaatimuksia ja **kehittyneen selvästi** aiempaan verrattuna.

Vaikka väliarviointien tarkoituksena ei ollutkaan arvioida rakennerahastojen osuutta Lissabonin painopisteiden saavuttamisessa, joitakin tämänsuuntaisia tuloksia voitiin havaita:

- > Arvioinnit osoittivat, että **liikenteen ja kulkuyhteyksien** alalla oli edistytty huomattavasti suurten tie- ja rautatiehankkeiden ansiosta. Satamien, lentoasemien ja paikallisten liikennealoitteiden kehittämishankkeet edistyivät myös, joskin hitaammin.
- > Rakennerahastot edistävät **tietoon perustuvaa taloutta** tukemalla tutkimuslaitosten ja yritysten, yritysverkostojen ja tutkimuskeskusten välistä yhteistyötä, laajakaistan käyttöönottoa, alueellisia innovaatiostrategioita ja tutkijakoulutusta sekä soveltavan tutkimuksen hankkeita. Monet innovaatioaloitteet ja innovoivat lähestymistavat ovat saaneet tukea, mutta toisten toteuttamiseen kuluu enemmän aikaa kuin toisten.
- > **Yritysten toimintavalmiuksia** parannetaan myöntämällä tukea aloittaville yrityksille, innovoiville pk-yrityksille, yrityspuistojen kehittämiseen, neuvontapalveluille ja erityisten riskipääomarahastojen perustamiseen. Monet

(¹) The Mid Term Evaluation in Objective 1 and 2 Regions > Growing Evaluation Capacity, marraskuu 2004; saatavilla osoitteesta http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docgener/evaluation/tech_en.htm.

(²) Säännön mukaan rahastoista osarahoitetun ohjelman vuotuinen rahoitusosuus on käytettävä ennen sitoumuksen tekoa seuraavan toisen vuoden loppua ("n" on vuosi, jonka aikana sitoumus on tehty), sillä käyttämättömät määrärahat vapautetaan automaattisesti poikkeuksia lukuun ottamatta.

Salzburg (Itävalta): Frau und Arbeit -järjestö tukee oman yrityksen perustamisesta kiinnostuneita naisia.

näistä tukitoimista perustuvat kysyntään, ja jos niiden edistyminen onkin ollut ennakoitua hitaampaa, se johtuu koko talouden hidastumisesta, joka on vaikuttanut ohjelmien ensimmäisiin toteutusvuosiin.

- > **Sosiaalisen osallisuuden** edistäminen on myös tärkeällä sijalla monissa tavoite 1- ja tavoite 2 -ohjelmassa, ja useimmissa arvioinneissa todetaan, että tämän alan saavutukset ovat tyydyttäviä tai että ne jopa ylittävät odotukset. Yhdennetyt toimet vaikuttavat tehokkaimmilla, mutta ne vaativat myös enemmän resursseja.
- > **Ympäristö** on rakennerahastojen horisontaalinen painopistealue. Arvioinnit osoittavat, miten tämä painopiste voidaan parhaiten ottaa käytännössä huomioon ja miten **kestävän kehityksen** käsite voi konkretisoida ohjelmissa. Rakennerahastoista tuetaan myös suoria ympäristötoimia, joita ovat esimerkiksi teollisuusalueiden puhdistaminen, uusiutuvien energialähteiden sekä juomaveden saannin kehittäminen, jäteveden ja jätteiden käsittely sekä suojelualueiden perustaminen. Yleisesti ottaen perinteiset hankkeet edistyvät odotusten mukaisesti, innovointiin painottuvat toimet tarvitsevat sen sijaan enemmän aikaa käynnistykseen.

Arviointien hyödyntäminen

Kaikkia näitä tuloksia hyödynnettiin aluksi ohjelmien tarkistamisessa ja mukauttamisessa toteutuskauden puolivälissä. Arviointeja hyödynsivät pääasiassa hallinnointiviranomaiset, seurantakomiteat ja täytäntöönpanorakenteet. Joillakin tavoite 1 -alueilla, joilla rakennerahastojen näkyvyys on suuri, arvioinnit herättivät keskustelua valtuutettujen parissa ja tiedotusvälineissä.

Arvioinnit vaikuttivat merkittävästi siihen, että täytäntöönpanomenettelyjä parannettiin erityisesti valitsemalla indikaattorit yhä tarkemmin, ottamalla yhä paremmin huomioon horisontaaliset painopisteet ja kehittämällä hankkeiden valintaperusteita. Ohjelmien määrärahoihin tehdyt muutokset perustuivat ensinnäkin määrärahojen käyttöasteeseen kyseisissä ohjelmissa, mutta myös arvioinnit vaikuttivat tehtyihin päätöksiin.

Väliarviointien hyödyntämiseen vaikuttivat seuraavat kaksi keskeistä tekijää:

- > **Arviointien laatu:** korkealaatuisia arviointeja hyödynnetään yleensä enemmän. Niissä on käytetty tarkasti määriteltyjä menetelmiä, tulokset on esitetty selkeästi ja niissä esitetään täsmällisiä suosituksia.
- > **Arvioinnin suorittamiseen aktiivisesti osallistuneet kumppanit:** arviointeja hyödynnettiin tavallista useammin, kun hallinnointiviranomainen ja seurantakomitea olivat kiinnostuneita arvioinnin tuloksesta ja kun ne osallistuivat toimintaan antamalla tietoja ja käymällä vuoropuhelua arvioijien kanssa kunnioittaen kuitenkin heidän riippumattomuuttaan.

Parantunut arviointikyky

Komissio katsoo, että väliarviointi osoitti rakennerahastoista vastaavien viranomaisten ja arvioijien arviointitaitojen parantuneen. Nyt kokemuksista on otettava opiksi ja arviointivalmiuksia on vahvistettava kaikkialla laajentuneessa unionissa. Tulevaisuudessa on tärkeää kehittää arviointia siten, että siinä otetaan entistä paremmin huomioon tarpeet ja että hallinnointiviranomaiset ja seurantakomiteat ottavat siksi yhä enemmän vastuuta niiden alojen määrittämisestä, jotka tuovat muita enemmän lisäarvoa. Arvioinnista tulee näin yhä paremmin integroitu hallinnointiväline, joka auttaa kehittämään ohjelmien toteutusta.

Lisätietoja asiasta on osoitteessa http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docgener/evaluation/tech_en.htm.

Wales: arviointi hallinnollisten käytäntöjen parannuskeinona

Aiemmista ohjelmista saadut kokemukset olivat osoittaneet, että seuranta- ja valvontamekanismeja oli vahvistettava. Wales soveltaa tästä edes tätä periaatetta ja arvioi sekä toteutusta että saatuja tuloksia siten, että rakennerahastojen tarjoamat tilaisuudet ja vaikutukset saadaan hyödynnettyä parhaalla mahdollisella tavalla.

Hyvien hankkeiden onnistumisen takaaminen on toteutusvaiheen perimmäinen tavoite. Wales päättikin heti prosessin alusta alkaen ottaa käyttöön perusteellisia arviointi- ja seurantamekanismeja.

Väliarviointi vahvisti, että tätä lähestymistapaa olisi täydennettävä pitämällä säännöllistä yhteyttä hankkeiden vetäjiin ja yhdenmukaistamalla menettelyjä. Hakumenettelystä tehtiin "asiakaslähtöisempi" ja hankkeiden vetäjille tarjottiin tukipalveluja. Äskettäin toteutettu tyytyväisyyskysely osoitti, että menettelyjen yksinkertaistaminen ja "asiakaslähtöinen" lähestymistapa ovat johtaneet tuloksiin.

Myös monialaisten aiheiden (työllisyys, yhdenvertaiset mahdollisuudet, ympäristö jne.) arviointia kehitettiin hankkeiden valintavaiheessa sekä myöhemmin seurantavaiheessa parhaiden käytäntöjen tunnistamiseksi. Monialaisiin aiheisiin erikoistuneet neuvonantajat auttavatkin nyt hakijaa hakeutumisen jättämisenvaiheessa sisällyttämään nämä aiheet hankkeeseensa.

Hankkeita, joissa korostetaan erityisesti monialaisia aiheita, seurataan hyvien käytäntöjen tunnistamiseksi. "Genesis"-hanke on tästä hyvä esimerkki: siinä tuetaan työelämään tai koulutukseen haluaville naisille suunnattuja lastenhoitopalveluja ja edistetään näin sekä naisten taloudellista toimintaa että tukialueen taloudellista elpymistä. Tuensaajat voivat myös saada sosiaalista ja ammatillista neuvontaa. Hyväksi käytännöksi todettua hanketta toteutetaan nyt muillakin Walesin alueilla.

Yhteystiedot: enquiries-wefo@wales.gsi.gov.uk

Suorituspalkkio

”Suoritusvaraus” on kauden 2000–2006 uutuus: neljä prosenttia kullekin jäsenvaltiolle myönnettyistä rakennerahastojen varoista pantiin ohjelmakauden alussa sivuun myönnettäväksi ohjelmille, jotka ovat kauden puoliväliin mennessä menestyneet parhaiten.

Rakennerahastojen määrärahat on näin ensimmäistä kertaa sidottu ohjelmissa saavutettuihin suorituksiin. Euroopan komissio vapautti 23. maaliskuuta 2004 suoritusvarauksen, jonka määrä oli 8 miljardia euroa.

Minkälainen ohjelma on ”onnistunut”?

Rakennerahastoja koskevassa asetuksessa ⁽¹⁾ säädettiin, että jäsenvaltiot arvioivat läheisessä yhteistyössä komission kanssa ohjelmiansa suoritustason käyttäen rajallista määrää tehokkuutta, hallintoa ja rahoituksen toteutumista mittaavia seuraintindikaattoreita. Tehokkuuden mittaamiseksi jäsenvaltiot määrittivät rajallisen määrän indikaattoreita, joilla arvioidaan toteutusta ja tuloksia, ja asettivat välivaiheen suoritustavoitteita. Rahoitukseen ja hallinnointiin liittyvät arviointiperusteet olivat sen sijaan yhteisiä suurimmalle osalle jäsenvaltioita. Niitä olivat seurantaan, arviointiin, valvontaan ja hankkeiden valintaan sekä määrärahojen toteutumiseen liittyvät indikaattorit ja tavoitteet.

Jäsenvaltiot arvioivat siis vuoden 2003 lopussa ohjelmiansa onnistumista ja esittivät komissiolle määrärahojen jakamista koskevat ehdotukset. Lyhyen ajanjakson aikana käytyjen tiiviiden keskustelujen seurauksena päästiin sopuun myönnettävistä summista. Komissio vaati, että määrärahojen jaossa noudatetaan avoimuuden ja tasavertaisuuden periaatteita sekä otetaan huomioon objektiivisesti mitatut suoritukset. Useimmissa tapauksissa komissio hyväksyi jäsenvaltioiden ehdotukset. Joissakin tapauksissa pyydettiin täydentävää selvitystä käytetystä menetelmästä, ja muutamassa tapauksessa jäsenvaltioiden kanssa käydyt keskustelut johtivat siihen, että summien jakautumista ohjelmien kesken muutettiin.

Varojen jakaminen

Kaiken kaikkiaan yli 90 prosenttia tavoite 1- ja tavoite 2 -ohjelmista sai osuutensa suoritusvarauksesta. Tämä kertoo paitsi rakennerahastojen täytäntöönpanon onnistumisesta myös ohjelmien suoritusten parantumisesta huomattavasti aiempiin ohjelmakausiin verrattuna.

- Lähes 80 prosenttia tavoite 1 -ohjelmista sai määrärahoja varauksesta, jotkin alle neljä prosenttia alkuperäisistä määrärahoistaan ja toiset enemmän. Kreikka esitti kaikkien tiukimpia ehdotuksia ja jätti kymmenen ohjelmaa rahoituksen ulkopuolelle, ja Espanjassa, Irlannissa ja Portugalissakin osa ohjelmista jäi ilman lisärahoitusta. Kreikassa suoritusvarauksesta myönnettyjen määrärahojen osuus vaihteli 1,3 prosentista 16,9 prosenttiin sitoumuksista, Italiassa 2,3 prosentista 7,2 prosenttiin. Irlannissa koko summa myönnettiin yhdelle ainoalle ohjelmalle (taloudellinen ja yhteiskunnallinen infrastruktuuri).
- Kaikki tavoite 2 -ohjelmat muutamia teknisen avun ohjelmia lukuun ottamatta saivat rahoitusta suoritusva-

rauksesta. Määrärahaosuuden vaihteluväli oli paljon pienempi, mikä kertoo siitä, että ohjelmat ovat onnistuneet tavoitteiden saavuttamisessa. Suurin vaihteluväli oli Ranskassa, jossa määrärahojen osuus oli kahdesta prosentista 6,5 prosenttiin sitoumuksista, ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa, jossa se oli 4,02 prosentista 5,96 prosenttiin.

Hyvät hallinnointikäytännöt palkittiin

Määrärahojen jakautuminen on vain yksi puoli asiasta. Se, että niin moni ohjelma sai rahoitusta, kertoo tavoitteiden saavuttamisesta, mutta myös siitä, että EU:n alueet hallitsevat nyt entistä paremmin rakennerahastojen hallinnoinnin. Määrärahojen sitominen hyvää hallinnointia koskeviin arviointiperusteisiin vaikutti myönteisesti rahoituksen toteutumisasteeseen, hankkeiden valintaan, seurantaan ja arviointiin sekä varainhoidon valvontaan.

Ensimmäinen arvio välineestä

Komissio on arvioinut suoritusvarauksen ensimmäistä täytäntöönpanokertaa tavoite 1- ja tavoite 2 -alueilla. ⁽²⁾ Ohjelmien onnistumisen arviointiin käytettyjen kolmenlaisten indikaattorien (tehokkuus, rahoituksen toteutuminen, hallinnointi) joukosta eniten hankaluuksia aiheuttivat joissakin tapauksissa sopivien tehokkuutta mittaavien indikaattorien määrittely ja siihen liittyvien tavoitteiden asettaminen. Rahoituksen toteutumisaste oli parempi ja menojen määrä suurempi kuin aiemmin, mikä johtuu pääasiassa $n + 2$ -säännöstä. Analyysin yleinen johtopäätös oli se, että tehokkaimpia olivat nimenomaan hallinnointivaatimukset, jotka vaikuttivat myönteisesti ohjelmien onnistumiseen.

Sosioekonomisen kehityksen arvioiminen

Euroopan komissio on hiljattain julkaissut Internetissä englanniksi sosioekonomisen kehityksen arvioimista käsittelevän uuden oppaan (*Guide to the evaluation of socio-economic development*). Opas, joka on vapaasti luettavissa ja käytettävissä, perustuu arviointimenetelmiin keskittyneestä MEANS-ohjelmasta saatuihin kokemuksiin. Tarkoituksena on se, että opasta päivitetään säännöllisesti ja että tutkitaan mahdollisuutta muuttaa osa sivustosta interaktiiviseksi, jotta arvioijat ja arviointien tilaajat voivat vaihtaa kokemuksia ja parhaita käytäntöjä. <http://www.evaled.info>

EU on rahoittanut useita tuotantotoiminnan uudistushankkeita Liègen uuden TGV-luotijuna-aseman lähiympäristössä.

⁽¹⁾ Rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä 21. päivänä kesäkuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/1999 44 artikla.

⁽²⁾ Report on the Performance Reserve and Mid Term Evaluation in Objective 1 and 2 Regions, 27. heinäkuuta 2004; saatavilla osoitteesta http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docgener/evaluation/tech_en.htm.

Östra Mellansverige (Ruotsi)

Kestävien hankkeiden puolesta

Fredrik Eliasson, Örebron maakuntavaltuusto, Länsi-Ruotsin tavoite 2 -ohjelma

Tavoite 2 -ohjelmamme käynnistettiin viisi vuotta sitten, ja olemme tällä välin joutuneet tekemään siihen muutoksia ympäristön, miesten ja naisten välisen tasa-arvon sekä maahanmuuttajien sosiaalisen osallisuuden alalla. Nämä ovat ohjelman "horisontaalisia" osatekijöitä, eli niiden on sisällyttävä jokaisen rahoitetun hankkeen tavoitteisiin ja toimintaan.

Ohjelman väliarviointi kuitenkin osoitti, ettei näitä horisontaalisia painopisteitä ollut aina kunnolla sisällytetty hankkeisiin, kun taas kasvutavoitteet oli puolestaan otettu hyvin huomioon. Havaitsimme, että vaikka yleisesti ottaen oli helppo löytää hankkeita, jotka kohdistuivat erityisesti ympäristöön, miesten ja naisten väliseen tasa-arvoon tai sosiaaliseen osallisuuteen, hyviä talouskehityshankkeita, joissa nämä aiheet olisi nivottu osaksi tavanomaista toimintaa, ei juuri ollut.

Tämän horisontaalisten painopisteiden puutteellisen huomioonottamisen taustalla on nähdäksemme neljä tekijää: kyseisten painopisteiden asema, aihealueiden tuntemus ja tietämys, niiden sisällyttäminen hankkeeseen ja niiden määrittelyn täsmällisyys. Pyrimmekin puuttumaan näihin kohtiin.

> Horisontaalisten painopisteiden aseman parantaminen

Ohjelman perimmäinen syy on se, että horisontaalisia painopisteitä ei usein pidetä yhtä tärkeinä kuin hankkeen yleistavoitetta eli suoraa panosta kehitykseen. Hallinnointiviranomaisena katsomme, että näitä asioita olisi painotettava yhä enemmän. Tämä

viesti olisi myös saatava välitettyä hankkeiden toteuttajille. Arviointimenettelyissämme nostetaan tästeden erityisasemaan ne hankkeet, jotka todella ottavat nämä horisontaaliset painopisteet huomioon. Hankkeet, joissa ei ole aikomusta edistää aktiivisesti edes yhtä näistä painopisteistä, eivät jatkossa voi saada rahoitusta.

> Tuntemuksen ja tietämyksen parantaminen

Ympäristön, miesten ja naisten välisen tasa-arvon tai sosiaalisen osallisuuden alalla on vaikea tehdä kunnollisia päätöksiä, ellei käytettävissä ole perusteltua tietoa. Tästä syystä Länsi-Ruotsin tavoite 2 -ohjelman (kuten useimpien muidenkin ruotsalaisten rakennerrahasto-ohjelmien) hallinnoijat on perehdytetty näihin aihealueisiin. Tavoitteena on se, että kukin hallinnoija voi ehdottaa hankkeiden vetäjille konkreettisia ratkaisuja. Olemme myös laatineet oppaan, jossa hankkeen vetäjille selitetään helpotajuisesti, miten horisontaaliset painopisteet voidaan sisällyttää jokapäiväiseen toimintaan.

> Horisontaalisten painopisteiden sisällyttäminen hankkeisiin alusta alkaen

Monissa hankkeissa horisontaaliset painopisteet otetaan huomioon vasta toiminnan suunnittelun viimeisissä vaiheissa. Tästä seuraa usein, että toimenpiteet ovat keinotekoisia tai tarkoitukseen soveltumattomia. Ohjelmasuunnittelun loppuvaiheessa ei yleensä ole enää mahdollista sisällyttää näitä painopisteitä luonnolliseksi osaksi hanketta. Tällaisen tilanteen välttämiseksi otamme asian esiin heti ensimmäisissä yhteydenottoissamme tuensaajan kanssa.

> Painopisteiden määrittäminen selkeästi ja täsmällisesti

Tavoitteena on se, että horisontaalisille painopisteille annetaan yhtä tärkeä asema kuin muille ohjelman painopisteille. Kokemus on osoittanut, että horisontaaliset painopisteet on tätä varten kirjattava erikseen hankesuunnitelmiin. Painopisteiden täsmällinen määrittely helpottaa tavoitteiden toteutumisen seuraamista ja mahdollistaa yhä tiukempien vaatimusten asettamisen. Näistä vaatimuksista ei tietenkään saa muodostua hankkeiden vetäjien silmissä estettä hankkeen toteutukselle, vaan niiden avulla tuensaajan on voitava arvioida, missä määrin horisontaalisten painopisteiden huomioonottaminen voi tukea alueen kehitystä ja kasvua.

> Kestävää kehitystä vai eturistiriitoja?

Olemme havainneet, että kasvun tavoite ja ympäristön suojeluun liittyvä tavoite sopivat yhä useammin yhteen. Jos kohta onkin yleisesti hyväksytty, että talouskasvu saa vaikuttaa ympäristöön vain mahdollisimman vähän, me asetamme tavoitteen vielä korkeammalle ja pyrimme siihen, että tuensaajat näkevät ympäristön huomioonottamisessa keinon saada lisää resursseja toimintansa tueksi. Ympäristöön haitallisesti vaikuttavat hankkeet eivät puolestaan saa saada lainkaan rahoitusta yksinkertaisesti siitä syystä, että ne jarruttavat pitkän tähtäimen kehitystä.

Onko horisontaalisiin painopisteisiin soveltamamme lähestymistapa tuottanut tuloksia? Toivomme, että seuraavat arvioinnit osoittavat esimerkiksi, että maahanmuuttajat osallistuvat ohjelmaan entistä enemmän, että tuensaajat pitävät ympäristövaatimuksia talouskehityksen osatekijöinä ja että naiset osallistuvat hankkeisiin yhtä aktiivisesti kuin miehet. Jo nyt voidaan havaita, että rakennerrahastojen tuella perustettujen yritysten johtoasemissa olevien naisten prosenttiosuus on selvästi suurempi kuin muissa saman alan yrityksissä. Se, onko tämä todella horisontaalisiin painopisteisiin sovellettujen hyvien käytäntöjen tulosta, selviää myöhemmin.

Yhteystiedot: Fredrik.Eliasson@t.lst.se

Mallitalo on rakennettu ekologisista materiaaleista.

SAKSA

"Sähköinen hovimestari" Sachsen-Anhaltin rakennerahastoille

Kokonaiskustannukset: 300 000 EUR
EU:n rahoitusosuus: 300 000 EUR

Sachsen-Anhaltin osavaltion kehittämä hallinnointijärjestelmä "efReporter" mahdollistaa sähköisen tiedonvälityksen lisäksi rahoitustukivälineiden ohjaamisen ja hankkeiden seuraamisen toimenpideohjelmien kaikissa hallinnointivaiheissa. Järjestelmässä voidaan vaihtaa tietoa, ja se käsittää erilaisia moduuleja kutakin hankkeen vaihetta varten: hakemuksen käsittely, rahoitus suunnitelma ja arviointiin tarvittavien tietojen syöttäminen. efReporter, jonka kokeiluvaihe on nyt päättynyt, on otettu täysimittaisesti käyttöön Sachsen-Anhaltin osavaltiossa. Järjestelmä on siirrettävissä myös muille Euroopan alueille, ja se onkin jo otettu käyttöön useissa Saksan tavoite 1 -ohjelman piiriin kuuluvissa osavaltioissa niiden tarpeisiin mukautettuna.

Jürgen Biernath, Sachsen-Anhaltin valtiovarainministeri
biernath@mw.lsa-net.de

RANSKA

Nicéphore Cité, kuva- ja äänimateriaalin esittely- ja vaihtofoorumi

Kokonaiskustannukset: 7 000 000 EUR
EU:n rahoitusosuus: 3 500 000 EUR

Chalon-sur-Saône asutustaajama päätti hyödyntää valokuvauksen synnyinsijana tunnetun kaupungin kulttuuria ja osaamista Etelä-Bourgognen kehityksen edistämiseksi luomalla kansainvälisen keskuksen, joka keskittyy kuva-, ääni- ja virtuaalitodellisuusteknologiaan. "Nicéphore Cité" -hankkeessa on tarkoitus kehittää digitaalisten tekniikoiden käyttöä niinkin erilaisilla aloilla kuin tekniikka (autoteollisuus, lentokoneeteollisuus, ydinteollisuus jne.), kulttuuriperintö, arkkitehtuuri, lääketiede, audiovisuaaliala ja videopelit. Keskuksessa toteutetaan monenlaista toimintaa: kolmiulotteisia kuvia, korkean erotelutarkkuuden jälkituotantoa, videotrikkejä, kolmiulotteisia elokuvia, äänitystä, äänisuunnittelua, kuvatiokantojen tallentamista ja hallinnointia jne. Nicéphore Citén tukena on laaja kumppaniverkosto, ja sen monipuolinen toiminta ulottuu innovaatioista ja tuotekehityksestä teknologiansiirtoon ja yritysten perustamiseen. Erityistä huomiota kiinnitetään hankkeiden vetäjien tukemiseen.

Michel Drouet, johtaja
contact@nicephorecite.com (<http://www.nicephorecite.com>)

YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Creggan Enterprises Ltd

Kokonaiskustannukset: 627 000 EUR
EU:n rahoitusosuus: 314 000 EUR

Creggan Enterprises Ltd (CEL) on paikallinen kehitystoimisto, joka perustettiin vuonna 1994 tukemaan Cregganin sosioekonomista elvyttämistä. Creggan on yksi Pohjois-Irlannin vanhimmista julkisesti tuetuista vuokratiloista, ja sitä pidetään yhtenä alueen köyhimmistä, koska Pohjois-Irlannin 30 kriisivuotta ovat olleet sille kärsimysten aikaa. CEL osti vuonna 1997 suljetulta tehtaalta (lähes 600 työpaikkaa oli tuolloin menetetty) sen kantaa ottavien graffitein tuhritut rakennukset. CEL uudisti ja kunnosti rakennuksista tiloja uusien tai kasvavien yritysten käyttöön luodakseen työpaikkoja, jotka auttaisivat osaltaan elvyttämään aluetta.

Maeve Hamilton, vastuuhenkilö
maeve.hamilton@detini.gov.uk

KREIKKA

Urban-tietoa vesilaskujen mukana

Kokonaiskustannukset: 393 653 EUR
EU:n rahoitusosuus: 294 240 EUR

Urban-yhteisöaloitteen hallinnointiviranomainen halusi tiedottaa suurelle yleisölle Turkin ja Bulgarian rajalla sijaitsevasa Komotinissa toteutettavista kaupungin kehittämishankkeista. Komotinin kaupungin viranomaiset saivat omaperäisen ajatuksen: Urban-esite jaettaisiin vesilaskujen mukana, jolloin se tavoittaisi tehokkaasti ja edullisesti kaikki kaupungin asukkaat. Kunnalliselle vesilaitokselle toimitettiin noin 20 000 esitettä, jotka lisättiin marraskuun 2003 vesilaskujen kirjekuoriin. Esite julkaistiin kahtena versiona Komotinin erilaisia kulttuuriyhteisöjä varten: toinen kokonaan kreikaksi, toinen kolmella kielellä (kreikaksi, turkiksi ja venäjäksi).

Kiki Manola, Kreikan Urban-yhteisöaloitteen johtava hallinnointiviranomainen
urbansite@mou.gr

Tšekki, Unkari, Puola, Slovakia

Visegrad-ryhmän maat yhteistuumin kehittämässä arviointia

Tšekin rakennerahastojen arviointiyksikön johtaja **Eva Pišová**, hankepäälliköt **David Grolig** ja **Michal Kokeš**

Tšekin tasavallan liittyminen Euroopan unioniin oli historiallinen tapahtuma kansalaisille, mutta myös valtion virastoille, jotka joutuivat sopeutumaan uuteen hallintokulttuuriin. Näissä puitteissa perustettiin Tšekin rakennerahastojen arviointi-yksikkö 1. joulukuuta 2003.

Yksikkö sai hyvin pian tehtäväkseen laatia arviointisuunnitelman. Tehtävä osoittautui vaikeaksi, sillä kyseessä oli asianomaisille toimijoille täysin uudenlainen asia. He eivät myöskään voineet käyttää apunaan minkään vastaavan kokoisen tai vastaaviin sosioekonomisiin tavoitteisiin pyrkivän valtion aiemmin laatimaa mallia. Arviointitaidot hankittiin siis tiiviissä yhteistyössä vanhojen jäsenvaltioiden asiantuntijoiden, aluepolitiikan pääosaston edustajien ja muiden ystävyyskaupunkikumppaneiden kanssa.

Muut Visegrad-ryhmän maat (Unkari, Puola ja Slovakia) olivat suurin piirtein samassa tilanteessa kuin Tšekki. Historiallisesti näiden maiden yhteiskuntamalli on samanlainen, ja niillä on samanlainen kulttuuritausta ja vastaava taloudellinen kehitystaso. Toisin kuin muut uudet jäsenvaltiot, jotka valitsivat yhtenäisen ohjelma-asiakirjan, nämä maat päättivät kaikki hallinnoida rakennerahastoja useita toimenpideohjelmia käsittävän yhteisön tukikehyksen kautta.

Tšekin arviointi-yksikkö aloitti siis syyskuussa 2004 yhteistyön muiden Visegrad-ryhmän maiden vastaavien elinten kanssa. Ensimmäinen työkokous pidettiin Valtice Etelä-Moraviassa (Tšekki) 2. ja 3. joulukuuta 2004, ja se oli samalla arviointi-yksikkömme perustamisen ensimmäinen vuosi-päivä. Siihen osallistui Euroopan komission aluepolitiikan ja työllisyyden pääosastojen edustajia. Kokouksessa käsiteltiin komission kaudeksi 2007–

2013 tekemien ehdotusten lisäksi arvioinnin organisointia, arviointisuunnitelman laatimista, riskejä ja ongelmia sekä Visegrad-ryhmän maiden välisen yhteistyön mahdollisuuksia arvioinnin alalla.

Ensimmäinen kokous osoitti, että Visegrad-ryhmä tiedostaa täysin arvioinnin merkityksen. Toistaiseksi toiminnassa on keskitytty taitojen kartuttamiseen. Ensimmäiset arviointihankkeet sekä hankkeet, joissa on tarkoitus kehittää arviointivalmiuksia, on käynnistetty kaikissa neljässä maassa. Kokouksen osanottajat ottivatkin tässä yhteydessä esille mahdollisuuden rahoittaa yhdessä joitakin arviointiin liittyviä toimia ohjelmiin sisältyvän teknisen avun toimenpiteen kautta.

Karkeasti ottaen voidaan erottaa kolmenlaisia hankkeita: nykyisen ohjelmakauden hankkeet, ohjelmakautta 2007–2013 valmistelevat hankkeet ja hankkeet, joissa on tarkoitus kehittää arviointivalmiuksia. Viimeksi mainitut ovat edenneet pisimmälle.

Kaikki arviointi-yksiköt tunnustavat, että arviointitoiminnan onnistumista voi haitata pätevän sisäisen ja ulkopuolisen henkilöstön puute. Toinen suuri riski voi olla arviointityön myöhästyminen siksi, ettei seurantatietoja ole tarpeeksi tai että sopimuspuolten toimittamat palvelut ovat puutteellisia.

Päätimme siksi tehdä yhteistyötä korkealaatuisten arviointivalmiuksien kehittämiseksi, arvioinnin kunnollisen suunnittelun varmistamiseksi ja seurantajärjestelmien välisten yhteyksien luomiseksi. Muut yhteistyötoimet liittyvät hankkeiden toteutusta, arviointimenetelmiä ja arviointipereusteiden määrittelyä koskevien tietojen ja kokemusten vaihtoon. Arviointi-yksiköt sopivat myös hyvien ja huonojen arviointihanke-esimerkkien kertomisesta toisilleen, jotta käytäntöjä voitaisiin kehittää.

Seuraavan kokouksen suunnittelu annettiin Puolan arviointi-yksikön edustajien tehtäväksi.

Yhteystiedot: Eva.Pisova@mmr.cz;
David.Grolig@mmr.cz

Valticeen kokouksen osanottajat

Euroopan unionin tukien vaikutusten maksimoiminen

Irlantilaisia menestystarinoita

Euroopan yhteisöön vuonna 1973 liittynyt silloinen köyhin jäsenvaltio osasi hyödyntää kaikki yhteisön tukimahdollisuudet, ja se on kolmenkymmenen vuoden aikana kehittynyt yhdeksi unionin vauraimmista maista. Mikä on Irlannin salaisuus? Mitä vinkkejä irlantilaiset voivat antaa uusille jäsenvaltioille? Vastaus on kokonainen sarja parhaita käytäntöjä.

Moottoritie M1 ylittää Broadmeadow'n jokisuiston.

Ulkomaalainen Dublinin-kävijä voi luulla palaneensa kultaiselle 60-luvulle. Silmiin pistää erityisesti kaksi asiaa: katukäytävillä tungeksivien satojen jalankulkijoiden nuori ikä ja Irlannin pääkaupungin taivasta täplittävien nostokurkien määrä. Autoilija huomaa kolmannenkin erityispiirteen: liikenteen hitauden, joka ei niinkään johdu irlantilaisien kuljettajien tyynestä luonteesta, vaan kaupungin jatkuvasta ruuhkautumisesta.

Irlanti ei selvästikään enää ole se Euroopan laidalla sijaitseva rauhan tyyssija, johon matkustettiin vain rentoutumaan. Postikortti, jossa lammaslauuma tukkii pienen tien kävelyllä olevan turistin seurassa näkyä huvittuneena ja hämmästyneenä, ei ole enää nykypäivää – ehkä muutamia maaseutupaikkakuntia lukuun ottamatta. Nykyinen Irlanti muistuttaa kaikkialla, jopa Dublinin kehitystasosta selvästi jäljessä olevilla länsi- ja raja-alueilla, laajaa ja touhukasta työmaata, joka kunnostaa teitään, asuntojaan, palvelujaan... Euroopan unionin rahoitustuella.

Tuloksellisuus ja tehokkuus

"Irlannissa toteutetaan vuosien 2000–2006 aikana 75 EAKR-hanketta, neljä koheesiorahastohanketta, seitsemän Euroopan laajuisen liikenneverkon hanketta ja kolme Interreg III A -hanketta", luettelee Lillian Butler, yhteisön varojen hallinnoija kansallisessa tielaitoksessa (National Roads Authority). "Suurin yksittäinen tekijä oli yhtenäisasiakirja", vahvistaa Jim Higgins, rakennerahastojen ja koheesiorahaston koordinaattori Irlannissa. "Aluetuet olivat ratkaisevan tärkeitä taloudellisen nousumme alkuvaiheessa, vaikka ne eivät selitä läheskään koko menestystarinaa."

Irlannista on tullut tilastollisesti yksi unionin rikkaimmista maista muun muassa siksi, että se on osannut hyödyntää sille myönnettyjen yhteisön tukien, 5,58 miljardia euroa vuosina 1994–1999 ja 4,31 miljardia euroa vuosina 2000–2006, vipuvaikutuksen.

Sisä näkymä Ringsendin puhdistamosta

"Pelkkien lukujen lisäksi olemme myös oppineet paljon rakennushankkeiden avulla", jatkaa Jim Higgins. "Niiden hallinnoinnin kautta olemme voineet kehittää kansallisia käytäntöjä sekä pitkän aikavälin suunnittelua ja arviointia, jotka ovat erittäin tärkeitä tekijöitä. Tähän olisi päästy omin voiminkin, mutta siihen olisi kulunut enemmän aikaa. Olemme onneksi myös pieni maa, jolla on inhimillisen kokoinen hallintokoneisto ja sen tukena sujuvasti toimivat rakenteet ja epäviralliset verkostot. Kun kaikki tuntevat toisensa, asioiden hoitaminen on jossakin mielessä helpompaa... Tuloksellisuus, kustannus-hyötysuhde, valmiudet panna toimivat hankkeet nopeasti täytäntöön – nämä ovat pitkään olleet tärkeitä ja menestyksen takaavia tekijöitä. Nyt huolehdimme entistä enemmän tehokkuudesta; siitä, mikä on hankkeen todellinen lisäarvo kansalaiselle tai käyttäjälle."

Tehokkuuden lisäämiseksi rakennettiin myös Dublinin uusi, huippumoderni raitiotie "Luas" ("nopeus" gaelin kielellä), jonka yhdeksän kilometrin pituinen linja avattiin kesäkuussa ja 15 kilometrin pituinen linja syyskuussa 2004. "Luas on rakenteellisesti erittäin tärkeä hanke", väittää rakennuttajan eli Railway Procurement Agency:n suhdetoimintajohtaja Tom Manning. "Päivässä sitä käyttää 50 000 matkustajaa, ja se auttaa osaltaan vähentämään kaupungin ruuhkia sekä yhdistää Dublinin julkisen liikenteen keskuksat: pohjois- ja eteläasemat, DART-lähiöjunat ja pitkän matkan linjat. Lisäksi se elävöittää kaupun-

nia: raitiotien käyttöönoton jälkeen linjan varrella sijaitsevien kauppajien asiakasmäärä on kasvanut 75 prosenttia, ja läheisten kerrostalojen arvo on noussut kolmessa kuukaudessa jo 15 prosenttia. Myös huono-osaiset väestönosat hyötyvät raitiotiestä: ennen syrjäisistä kaupungin vuokra-lähiöistä on nyt suora yhteys keskikaupungille." Investointien kustannukset olivat 775 miljoonaa euroa, joista 80 miljoonaa saatiin EAKR:sta. "Vähän yli kymmenen prosenttia voi vaikuttaa vähäiseltä, mutta Euroopan unionin osuus on symboli, joka synnytti luottamusta ja takasi hankkeen kannattavuuden", arvioi Tom.

Tehokkuudesta oli kyse myös hankkeessa, jossa saatiin vuonna 2003 valmiiksi yksi Euroopan suurimmista jätevedenpuhdistuslaitoksista, Ringsend Wastewater Treatment Works. Se oli viimeinen vaihe vuonna 1994 aloitetussa "Dublin Bay Project" -hankkeessa, jossa toteutettiin suuri Dublinitlahden vesien puhdistusjärjestelmä. Noin 300 miljoonan euron investointiin, josta koheesiorahasto rahoitti 80 prosenttia, sisältyi muun muassa 10,5 kilometrin pituisen vedenalaisen vesijohdon kaivaminen maahan puhdistuslaitoksen ja Suttoninlahden toisella puolella sijaitsevan pumppausaseman välille. Laitoskompleksi puhdistaa 1,7 miljoonan asukkaan jätevedet.

Valtava ja tietenkin nykyaikainen puhdistuslaitoshanke täytti kaikki "hyvän" hankkeen vaatimukset: se on teknisesti innovoiva (kyseessä on laatuaan ainoa laitos, jossa yhdistyvät hiilihydrolyysi, lietteen mädätysprosessi ja lämpökuivaajat) sekä erityisen kustannustehokas (kymmenen senttiä kuutiometriä kohti, kahdeksan euroa henkilöä kohden vuodessa), ja se kattaa 60 prosenttia energiantarpeestaan. Hankkeessa oli myös merkittävä "poikittainen" ympäristöluottavuus: kahden hehtaarin nurmialue kunnostettiin Ringsendissä levähtäviä kiljuhanhien varten. Laitoksen arvioidaan poistaneen 75 prosenttia lahden pilaantumista aiheuttavista aineista, ja Dublin, yksi harvoista pääkaupungeista, jossa on uimaranta, toivoo nyt saavansa eurooppalaisen uimavesimerkin kesäksi 2005.

Kansalaisten ottaminen mukaan hankkeisiin

"Tällaisen hankkeen hallinnoiminen ei ole helppoa toiminnan luonteen ja asuttujen alueiden läheisyyden vuoksi", toteaa Battie White, Dublinit kaupunginvaltuuston insinööri ja Dublin Bay Project -hankkeen valvoja. "Siksi mainitsenkin kaksi tärkeää periaatetta, jotka ohjaavat työtämme: vertailemme jatkuvasti toimintaamme ulkomailta, Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja Yhdysvalloissa, toimivien vastaavien tahojen toimintaan ja ennen kaikkea otamme paikalliset asukkaat hankkeeseen mukaan jo suunnitteluvaiheessa". Battie jatkaa: "Perustimme vuonna 2000 lähialueiden asukkaiden kanssa paikallisia yhteisryhmiä, jotka kokoontuvat joka kuukausi saamaan tietoa ja kertomaan mielipiteensä töiden kuluksi ja nykyisin laitoksen toiminnasta. Siinä oli riskinsä, mutta se onnistui: kompleksin rakentaminen ei loppujen lopuksi herättänyt lainkaan vastustusta lähialueiden asukkaiden keskuudessa eikä myöskään kielteisiä reaktioita tiedotusvälineissä".

Tiedottaminen paikallisille asukkaille on myös Luoteis-Irlannissa toimivan West Regional Authority -viraston johtajan Jim McGovernin mielestä ensisijaisen tärkeää. Yksi 19:stä Irlantiin hiljattain asennetusta telemaattisesta laajakaistaverkosta asennettiin Galwayn asutusalueelle

(70 000 asukasta) Jimin ohjauksessa. ”Tavoitteena on tarjota yrityksille huipputason infrastruktuuri yhtä kilpailukykyisin hinnoin kuin Itä-Irlannissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa.” Galwayhin vedettiin 57 kilometriä digitaalista parikaapelijohtoa 9,9 miljoonan euron kustannuksien, joista EAKR rahoitti 8 miljoonaa. Koko urakka-ajan eli helmikuusta 2003 maaliskuuhun 2004 paikallisradio tiedotti joka päivä kuulijoilleen hankkeen edistymisestä. ”Maanantaisin kerroimme heille viikon töiden ohjelman. Jaoimme myös runsaasti verkkokarttoja sanomalehtien mukana. Kun ihmiset tietävät, mitä tapahtuu ja milloin esimerkiksi heidän katunsa suljetaan ja kuinka pitkäksi aikaa, hankkeen kannatus on jo suurelta osin varmistettu.”

Tämä korostui entisestäänkin Galwayssä, sillä laajakaistan asentaminen vauhditti myös muiden infrastruktuurien asentamista. ”Jotta katuja ei tarvitsisi avata moneen kertaan, samalla asennettiin 23 kilometriä kaasujohtoa ja kymmenen kilometriä sähkökaapeleita samoihin kaivantoihin.” Tästä saatiin mittakaavaetuja, jotka näkyivät myös kustannuksissa. ”Lisäksi Irlannin valtio osti kerralla kuituoptiset kaapelit kaikkia 19:ää verkkoa varten, mikä mahdollisti edulliset hinnat, mutta myös samanlaisen ja yhdenmukaisen lopputuloksen kaikkialla maassa”, kertoo Jim. ”Onnistunut kumppanuus kaikilla päätöksentekotasolla on erittäin tärkeä asia.”

Kumppanuus

Tätä mieltä on myös Finbarr Breslin: ”Täytyy olla näkemys, osata ajatella pitkällä tähtäimellä ja voida luottaa motivoituneiden toimijoiden kumppanuuteen.” Tämä nunna perusti 1980-luvulla Irlannin keskiosassa sijaitsevaan Westmeathin maakuntaan Mullingarin kylään muutamien perheenäitien kanssa naisyhdistyksen, jonka tavoitteena oli toteuttaa tiettyjä heidän tarpeisiinsa vastaavia hankkeita. Ensimmäinen niistä oli lastenhoitopalvelu, josta on jatkuvasti pulaa Irlannissa, vaikka työssä käyviä naisia ja yksinhuoltajaperheitä on yhä enemmän. Women’s Community Projects (Mullingar) Association -yhdistys on siitä lähtien seurannut irlantilaisien naisten aseman kehittymistä

Tim Guilbraide Leitrim Design House -galleriamyymälästä

Mullingarin päiväkodin lapsia

25 vuoden aikana: yhdistys järjestää koulutuskursseja, joiden aiheet ovat vaihtuneet ajan kuluessa kotitalousopetuksesta (1985) käsityö- ja lukutaitokursseihin (2004) univormujen valmistamisen (1985–1987), sihteeri-, kirjanpito- ja tietotekniikkakurssien (vuodesta 1997) ja maahanmuuttajajanoille tarkoitettujen englanninkurssien (vuodesta 2002) kautta.

Yhteiskunnalliseen ja ammatilliseen osallisuuteen tähtäävien hankkeiden (joihin on myönnetty rahoitusta muun muassa Equal-yhteisöaloitteesta) ja lähipalvelujen (kotiate-riat, talousneuvonta jne.) lisäksi yhdistys hallinnoi nykyisin hienoa palvelukeskusta, jossa on lastentarha, päiväkotia ja iltapäiväkerho ala-asteikäisille. Vuonna 1997 aloitetun hankkeen rahoittamiseen ovat osallistuneet EAKR ja ESR noin viidentoista julkisen ja yksityisen kumppanin lisäksi. Yhdistyksen työntekijä Marcella O’Reilly korostaakin: ”Täytyy myös osata hallinnoida monimutkaisia asioita, kuten taloushallintoa; yhteiskunnallisiin hankkeisiin osallistuu usein suuri joukko toimijoita ja monia rahoituslähteitä.”

Klusterit

Monimutkaisten asioiden hoitaminen ja eristyneisyyden murtaminen ovat noin 60 taiteilijan ja taidekäsityöläisen ”Leitrim Design House” -verkoston olemassaolon kaksi perustetta. ”Klusteri” ylläpitää kauppaa matkailukohteena tunnetun Carrick-on-Shannonin pikkukylän keskustassa. Käsityöläisillä on Euroopan unionin rahastojen ja ohjelmien (Equal, Peace, Interreg jne.) sekä kansallisen koulutusorganisaation FAS:n ansiosta mahdollisuus käyttää erilaisia palveluja (koulutus, mainonta, markkinointi, vaihto, ystävyssopimukset jne.) sekä saada henkilökohtaista tukea. ”Se on vähän niin kuin liukukäytävä”, selittää hankepäällikkö Tim Guilbraide. ”Tuottaja saapuu markkinoille ilman mitään, mutta pikku

hiljaa hänen ammatillinen hankkeensa laajenee siihen pisteeseen asti, että eräänä päivänä hän ei enää tarvitse tukea ja voi jopa siirtää kokemuksiaan muille klusterin jäsenille.”

”Saman alan toimijoiden liittyminen yhteen on erittäin tärkeää maaseutuyhteisöissä, joissa tuottajat toimivat usein yksin”, muistuttaa maakunnan yritysneuvoston Leitrim County Enterprise Boardin johtaja Joe Lowe. Neuvosto tukee vuosittain 30–35:tä taloudellista hanketta. ”Klusterit edistävät vaihtoa, tiedotusta ja kilpailua, jotka ovat kaikki olennaisen tärkeitä tekijöitä kaupallisen menestyksen kannalta. Arvioimme, että käsityöläisten verkottuminen on synnyttänyt noin sata työpaikkaa.”

”Klusteri” on Irlannissa muutakin kuin muotisana; se on käsite, joka on ylittänyt yritysmaailman rajat ja jonka kaikki alueellista kehitystä edistävät voimat ovat ottaneet käyttöön. Carrick-on-Shannonin ja Boylen välillä Lough Keyn varrella sijaitsee komea ylhäisötila, jonka Irlannin valtio osti vuonna 1957 tehdäkseen siitä perhematkailukohteen. Tarvittavia investointeja ei kuitenkaan saatu kokoon, joten tila rappeutui ja jäi lopulta kokonaan autioksi. ”Teimme asukkaiden, yhdistysten ja matkailualan ammattilaisten parissa kyselyjä ja perusimme pohdintaryhmiä paikallisten tarpeiden määrittämiseksi sekä ideoiden keräämiseksi tämän poikkeuksellisen paikan hyödyntämistä varten”, kertoo Roscommonin maakuntavaltuuston matkailujohtaja Neil Armstrong.

Kattavan kuulemismenettelyn tuloksena Lough Key Forest Park kunnostetaan vuoteen 2007 mennessä nykyaikaiseksi vapaa-ajankeskukseksi, joka tosiaan perustuu television seikkailukilpailujen (kuten ”The Crystal Maze” tai ”Fort Boyard”) mallin mukaiseen ”toimintaklusteriin”. Kustannukset ovat 8 miljoonaa euroa, joista EAKR rahoittaa osan. Hankkeen odotetaan luovan noin kymmenen uutta kokopäiväistä työpaikkaa ja parikymmentä osa-aikatyöpaikkaa. ”Tärkeintä on kuitenkin jatkuvuus”, varottaa Neil. ”Mat-

kailussa, kuten muillakin aloilla, on helpompaa luoda vetonaula kuin ylläpitää sen toimintaa. On innovoitava jatkuvasti, mutta samalla on varottava äärimmäistä uudenakaisuutta, koska uudet tekniikat vanhentuvat nopeasti.”

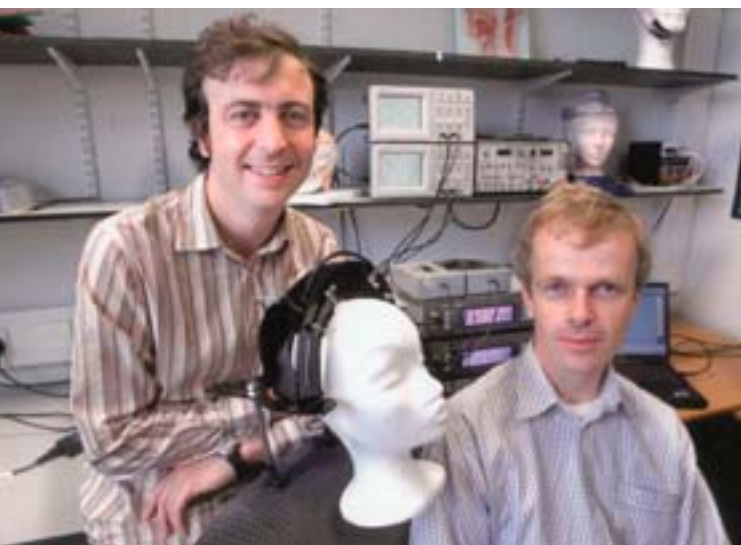
Tutkimus ja innovaatio

Miös tuotantokeskukset muuttuvat vanhanaikaisiksi. Vaikka Irlanti, ”kelttien tiikeri”, on edelleen täysissä voimissa (BKT kasvoi yli kuusi prosenttia vuonna 2004), sekin on joutunut toteamaan, että jotkin niistä aloista, jotka loivat sen menestykselle pohjan, ovat nyt siirtyneet pois maasta. Tällä on merkitystä erityisesti, kun muistetaan, että maan talous on hyvin riippuvainen monikansallisista yhtiöistä. Irlannin tuotantokoneiston onkin nostettava laatuaan ja panostettava aloihin, joilla on erittäin korkea lisäarvo. Tällä – niin kuin muuallakin Euroopassa – Lissabonin strategia on keskeinen aihe. ”Syrjäisellä alueellamme, joka ei ole kokenut mitään Dublinin noususuhdanteen kaltaista, siihen tarvitaan väistämättä ensin koulutusta”, toteaa irlantilaisen tavoite 1 -alueen eli Border, Midland & Westernin (BMW) aluevaltuuston puheenjohtaja Constance Hanniffy. ”Irlanti on täysin Lissabonin hengessä mukana”, vahvistavat BMW:n alueesta vastaava johtaja Gerry Finn ja varajohtaja Kieran Moylan. ”Olemme siirtymässä yritysten suorista tuista välillisempään tukeen, joka kohdistuu tutkimukseen ja innovaatioon.”

”Euroopan mallioppilas” onkin viidessä vuodessa yksinkertaisesti kymmenkertaistanut tutkijoille myönnettyt julkiset määrärahat: vuotuinen kansallinen osuus on noussut 20 miljoonasta ennen vuotta 2000 noin 200 miljoonaan. ”Summa ei kuitenkaan vielä ollut kuin 1,12 prosenttia BKT:sta vuonna 2003, ja ilman suurten välineiden, kuten PRTL:n⁽¹⁾ tai EAKR:n, myöntämiä tukia meidän kaltaistemme keskikokoisten laitosten olisi hyvin vaikea kehittää tutkimustoimintaa”, täsmentää tutkimuksesta vastaava dekaani Jason Twamley Maynoothissa sijaitsevasta Irlannin valtion yliopistosta, joka rakennutti vuonna 2003 uuden biotieteiden ja sähkötekniikan keskuksen. EAKR rahoitti lähes kolmasosan infrastruktuurin kustannuksista, jotka olivat 16,1 miljoonaa euroa.

Minkä tärkeän ohjeen Irlannin rakennerahastojen koordinaattori antaisi uusissa jäsenvaltioissa työskenteleville kollegoilleen näinä Euroopan koheesion ja pitkän tähtäimen kilpailukyvyyn kannalta epävarmoina aikoina? Jim Higgins vastaa näin: ”Julkisen omaisuuden asettaminen etusijalle, investointien keskittäminen koulutukseen, opetukseen, tutkimukseen, infrastruktuuriin ja palveluihin, jotka hyödyttävät koko yhteiskuntaa ja jotka ovat yleisen edun mukaisia. Pelkästään yksityis sektorille osoitetut tuet törmäävät nopeasti omaan rajallisuuteensa.”

Irlannin hallinnointiviranomaiset julkaisivat maaliskuussa 2004 erinomaisen oppaan *Guide to the Implementation and Administration of EU Structural and Cohesion Funds in Ireland* (EU:n rakenne- ja koheesiorahastojen täytäntöönpanoa ja hallinnointia Irlannissa käsittelevä opas), joka helpottaa selkeän ja kattavan esittämistapansa ansiosta yhteisön varoista rahoitettavien hankkeiden toteuttamista.
csfinfo@csfunits.irlgov.ie

Tutkijat Tomás Ward ja Charles Markhamin työskentelevät EAKR:n tukea saavassa Maynoothin yliopistokeskuksen laboratoriossa. Heidän kehittämänsä laite pystyy muuntamaan aivojen neurologiset muutokset merkeiksi.

⁽¹⁾ Programme for Research in Third Level Institutions (jatko-opintolaitosten tutkimusohjelma).

Vallonia (Belgia)

Parhaiden hallinnointikäytäntöjen vaihtaminen alueiden välillä

Luc Hougardy, Vallonian alueen ministeriö, Euroopan unionin ohjelmista vastaava osasto

On todettava, että alueet tiedottavat mieluummin saavutetuista tuloksista kuin ohjelma-asiakirjojen hallinnointitavasta.

Tapa täyttää yhteisön lainsäädännössä vahvistetut asiaa koskevat vaatimukset vaikuttaa kuitenkin suuresti ohjelmien toteutuksen tehokkuuteen ja tuloksellisuuteen. Tästä syystä oli erityisen kiinnostavaa käynnistää kokeiluhanke, jonka tarkoituksena oli kartoittaa muilla Euroopan alueilla käytössä olevia hallinnointi-, seuranta- ja valvontajärjestelmiä ja käynnistää sitä kautta parhaiden käytäntöjen vaihtoon ja suoritusten vertailuun (*benchmarking*) tarkoitettu prosessi, jonka avulla voitaisiin arvioida, missä määrin niitä voitaisiin siirtää Vallonian alueelle.

Tämä oli haasteena hankkeessa, jonka toteutti Vallonian alueen aloitteesta Euroopan unionin ohjelmista vastaava osasto. Tämä osasto huolehtii pääasiassa EAKR:sta osarahoitettujen ohjelmien hallinnointi-, seuranta- ja valvontajärjestelmien täytäntöönpanosta Vallonian alueen ministeriössä.

Vaihtoon, jonka yleinen organisointi annettiin tehtäväksi ulkopuoliselle neuvonantajalle ja jonka rahoittamiseen EAKR osallistui tavoite 2 -ohjelman teknisen avun puitteissa, osallistui viisi muuta aluetta: Rhône-Alpes (Ranska), Liguria ja Piemonte (Italia), Maastricht (Alankomaat) ja Itä-Englanti (Yhdistynyt kuningaskunta).

Järjestelmien vertailusta saatujen hyödyllisten tietojen lisäksi vierailut mahdollistivat suorien yhteyksien luomisen kumppaneihin. Vierailimme ranskalaisten (Rhône-Alpes'n alueen alueneuvosto ja prefektuuri) ja italialaisten (Piemonten teollisuusosasto ja Ligurian Eurooppa-asioiden osasto) kollegoidemme luona. Oli myös hyvin kiinnostavaa havaita, että muut alueet kohtaavat useimmiten samoja ongelmia kuin me.

Vaihdon tuloksena näytti selvästi siltä, että muut eurooppalaiset kollegat arvostivat suuresti Vallonian alueen käyttöön ottamia järjestelmiä. Erityisesti nostettiin esiin kaksi Vallonian järjestelmän hyvää käytäntöä:

- > *Valintaprosessi*: Vallonian alue on perustanut riippumattoman työryhmän, joka koostuu tavoite 2 -ohjelmaan kuuluvia vyöhykkeitä edustavista yliopistonopettajista ja teollisuusjohtajista. Työryhmän tehtävänä on antaa Vallonian hallitukselle suosituksia ja auttaa sitä näin hankkeiden valinnassa varmistamalla, että hankkeet ovat sopusoinnussa yhtenäisessä ohjelma-asiakirjassa määriteltujen strategioiden kanssa.

- > Ohjelmien seurantaan käytetyn *tietojärjestelmän* avulla yhteisrahoitettuja hankkeita voidaan seurata verkossa.

Lisäksi kävi ilmi, että tietyillä aloilla (maksuviranomainen, julkistamistoimia koskevat vuosikertomukset, valvontatasojen päällekkäisyys jne.) Vallonian alueen käyttöön ottamat järjestelmät olivat perusteellisempia kuin muiden alueiden kehittämät järjestelmät.

Tärkeimmät ja kiinnostavat kumppaneidemme soveltamat käytännöt, jotka voitaisiin sisällyttää kokonaan tai osittain Valloniankin järjestelmään, ovat seuraavat:

- > Piemonten alueen *overbooking*-järjestelmä, jossa hyödynnetään käynnissä oleviin ohjelmiin osoitettua kansallista rahoitusta ja jonka ansiosta voidaan ylittää EAKR:a varten suunnitellut talousarviot. Siitä muodostuu näin varaus, jolla voidaan korjata muiden hankkeiden keskeytymisestä aiheutunut tilanne. Tämän ansiosta lopullinen rahoituksen toteutumisaste nousi ohjelmakaudella 1994–1999 peräti 99 prosenttiin. Toisessa kiinnostavassa käytännössä nimeltä "*Chronoprogramme*", joka otettiin käyttöön sen välttämiseksi, ettei määrärahoja vapauteta automaattisesti kahden vuoden kuluttua $n + 2$ -säännön nojalla, myönnetään hankkeille bonuksia (jotka on sidottu tukiosuuteen), jos niissä noudatetaan toteutuksen määräaikoja, ja miinuspisteitä, jos määräajoissa ei pysytä.
- > Itä-Englannissa käyttöön otetut *paikallisvirastot* (*Local Area Groups*) ja *avustajat*, jotka auttavat toimijoita hankkeiden suunnittelussa ja seurannassa. Neljännesvuosittain paikan päällä tehtävien käyntien aikana toimijoita autetaan toteuttamaan hankkeita ja varmistamaan toteutettujen toimien kunnollinen operationaalinen seuranta.

Kaiken kaikkiaan kokemus on ollut erittäin antoisa, ja toivomme, että luodut yhteydet voivat auttaa meitä omaksumaan ohjelmakaudella 2007–2013 sovellettavat uudet hallinnointi- ja valvontasäännöt. Kutsumme kaikki kiinnostuneet alueet osallistumaan tähän "vaihtopörssiin", jonka avulla ohjelmien täytäntöönpanoa kehitetään edelleen osana hallinnon yksinkertaistamisprosessia.

Yhteystiedot: l.hougardy@mrw.wallonie.be

P. (32-81) 33 39 27;
f. (32-81) 33 37 44
(<http://europe.wallonie.be>)

Andalusia (Espanja)

"Tehokasta yhteistyötä ja koordinoitua kaikkien toimijoiden välillä"

Espanjan valtiovarain- ja talousministeriön yhteisön rahastoista vastaava pääosasto

Andalusia, joka on yksi Euroopan suurimmista ja tiheimmin asutuista alueista, saa rakennerahastoista tukea nykyisen ohjelmakauden taloudellisesti suurimpaan ohjelmaan. Andalusiassa yhdenmukainen toimintasuunnitelma (POIA > tavoite 1), jonka kokonaiskustannukset ovat 11 288 miljoonaa euroa, sai kaudeksi 2000–2006 rakennerahastoista 7 840,414 miljoonaa euroa. Vuonna 2004 myönnetyn, tehokkaimmille toimille tarkoitettujen suoritusvarauksen myötä tuki nousi 8 186 miljoonaan euroon yhteensä 12 026 miljoonan euron kokonaiskustannuksista. POIA-hanketta toteutetaan useiden valtion yleishallinnon elinten sekä Andalusiassa hallituksen (*Junta*) johdolla.

Tavoitteena on lyhyesti sanottuna paikata puutteet, joita alueella on sen kehittämiselle välttämättömien infrastruktuurien osalta, painottamalla tuotantokenteiden kilpailukykyyn parantamiseen, ihmisiin voimavaroihin ja työllisyyteen suunnattavia investointeja siten, että erityishuomiota kiinnitetään tutkimukseen, tekniseen kehittämiseen ja tietoyhteiskuntaan.

Väliarviointi vahvisti tämän strategian oikeellisuuden, sillä alueen tilanteessa ei ole tapahtunut huomattavia muutoksia, jotka edellyttäisivät sen tarkistamista. Kaikki osallistujat eli ohjelmasuunnittelusta vastaavat viranomaiset, paikallisviranomaiset sekä taloudelliset ja yhteiskunnalliset toimijat ovat toteuttaneet merkittäviä ponnisteluja yhteistyön ja koordinoinnin hyväksi. Kumppanuuden ansiosta on voitu kehittää hyvin suunniteltu ohjelma, joka on johdonmukainen myös muiden aluetasolla ja kansallisella tasolla olemassa olevien ohjelma-asiakirjojen, EU:n painopisteiden, monialueohjelmien, yhteisöaloitteiden ja innovatiivisten toimien kanssa. Arviointi osoitti lisäksi, että POIA on edistänyt selvästi Andalusiassa todellisen taloudellisen lähentymisen prosessia.

Kauden 2000–2006 rakennerahastoja koskevilla asetuksilla käyttöön otetut kaksi mekanismia, joilla tuet sidotaan tuloksiin, ovat edistäneet tavoitteiden saavuttamista. Ne ovat edellä mainittu suoritusvaraus ja $n + 2$ -sääntö, jonka mukaan käyttämättä jääneet määrärahat vapautetaan automaattisesti kahden vuoden kuluttua.

Integroitujen ohjelmien kehittäminen on lisäksi mahdollistanut ohjelmien välisten koordinoitumismekanismien vahvistamisen ja mahdollisten synergiavaikutusten hyödyntämisen yhä paremmin. Seuranta- ja arviointitoimia on myös kehitetty. Tässä yhteydessä on mainittava eriytyneet indikaattorit, jotka laadittiin monien "yhdenvertaisia mahdollisuuksia" koskevaan painopisteeseen kuuluvien toimien seurantaa sekä suurten ympäristöinfrastruktuurihankkeiden toteuttamista varten. Tämä on tulosta toimivaltaisten elinten edeltävän kauden aikana järjestämällä teemapäivillä toteute-

tusta tärkeästä kartoitustyöstä, vaikka asetettua tavoitetta ei täysin ole saavutettukaan. Tavoitteena oli sisällyttää toimiin yhdenvertaisten mahdollisuuksien ja ympäristön kunnioittamisen periaatteet.

Joulukuun 2004 tietojen mukaan POIAn rahoituksen toteutumisaste on 72 prosenttia vuosina 2000–2004 ja 51 prosenttia kaudella 2000–2006. Tämä on erittäin tyydyttävä tulos, kun otetaan huomioon jäljellä olevat vuodet, jotka kokemusten perusteella ovat aina parantaneet tilannetta merkittävästi. Tämä 72 prosentin keskiarvo ylittyy kolmen painopisteen osalta: kilpailukyky ja tuotantoverkko (79 %), ihmilliset voimavarat (84 %) sekä liikenne- ja energiaverkot (92 %). Sen sijaan toimintalinjoilla "ympäristö, luonnonympäristö ja vesivarat" sekä "maatalous ja maaseudun kehittäminen" toteutumisaste on vain 43 prosenttia.

Seuraavien painopisteiden osalta voidaan esittää joitakin konkreettisia lukuja:

- > **kilpailukyky ja tuotantoverkko:** 6 550 myönnettyä tukea, 11 172 syntynyttä itsenäistä työpaikkaa, 9 054 tuensaajayritystä, 5 524 miljoonalla eurolla tehtyjä yksityisiä investointeja, 129 pk-yritystä, jotka vievät tuotteitaan maasta ensimmäistä kertaa
- > **osaamisyhteiskunta (innovaatio, T&K, tietoyhteiskunta):** 2 327 henkilöä (joista 1 267 on naisia) tutkimuksen ja tekniikan kehittämisalan tuensaajina, 244 yhteisrahoitettua T&K-hanketta, joissa on 17 648 tutkijaa, 24 uudistettua ja tutkimuslaittein varustettua keskusta, 1 913 julkishallintoon perustettua tietoverkkoa, joita käyttää 230 438 henkilöä
- > **ihmelliset voimavarat:** 898 perustettua kouluyksikköä, 68 uutta koulutuskeskusta ja 566 uudistettua keskusta, vaihtoehtoisia opetustoimintoja 24 000 oppilaalle (joista 6 560 on naisia), jotka ovat jääneet jälkeen kouluopetuksen tasosta, tuki 47 000 henkilölle työmarkkinoille palautumista varten, avustukset 27 606 pitkäaikaistyöttömälle (joista 16 757 on naisia), tukea ammatinvalinnanohjaukseen 17 766 nuorelle (joista 7 690 on naisia).

Liikenneinfrastruktuurihankkeet, joista suurin osa kuuluu Euroopan laajuisiin verkkoihin, ovat myös hyvässä vauhdissa. Lisäksi on mainittava yrityksiä varten perustetut toiminta-alueet, joita ovat muun muassa Alqueria (Huelva), Peral (Arcos de la Frontera, Cadix), Cordouen jalokivikeskus ja Campus de la Saludin eurooppalainen yritys- ja innovaatiokeskus Granadassa.

Internet-sivut ja yhteystiedot:

<http://www.juntadeandalucia.es/economiayhacienda/fondos/POIA/poia.htm>

ALANKOMAAT

Pohjois-Rotterdam vanhan kaupunginosan elvyttäminen

Kokonaiskustannukset: 851 059 EUR
EU:n rahoitusosuus: 212 753 EUR

Rotterdam pohjoisasema oli rappeutunut ja synkkä > todellinen kaupunkisuunnittelun murheenkryyni. Urban II -yhteisöaloitteen puitteissa toteutettiin vuosina 2002–2004 hanke, jonka tarkoituksena oli muuttaa asema ja sen lähiympäristö turvallisiksi, käytännöllisiksi ja houkutteleviksi intermodaalisen julkisen liikenteen asemaksi, joka tekisi matkustajavirroista yhä sujuvampia ja jota olisi helppo hallinnoida. Tätä varten toteutettiin erilaisia rakennus- ja kunnostustöitä: matkustajien jättämiseen tarkoitettua aluetta ("Kiss & Ride") luominen, uusi valaistus, pysäköintialueet takseille, busseille ja polkupyörille, jalkakäytävät, kaapelit, liikennemuodon vaihtamista helpottavien varusteiden asentaminen, musiikkibaarin paikan vaihtaminen, tiennetty poliisiapartiointi jne. Hankkeen ansiosta Rotterdam pohjoisasema koki todellisen muodonmuutoksen: siitä on tullut viihtyisä, turvallinen ja hyvin organisoitu alue. Pitkällä tähtäimellä elävöittäminen tuonee huomattavia sosioekonomisia etuja alkaen Oude Noordenin kaupunginosan elämänlaadun parantumisesta.

Adri Hartkoorn, Urban II "Noord aan de Rote" -ohjelman johtaja
a.hartkoorn@obr.rotterdam.nl
(<http://www.noordaanderotte.nl>)

PORTUGALI

Uusia luonnonlääkkeitä

Kokonaiskustannukset: 403 287 EUR
EU:n rahoitusosuus: 94 431 EUR

Naturfar-hanke, jota toteuttavat SA Labor Qualitas ja koellisen biologian ja teknologian instituutti (IBET), on T&K-instituuttien ja lääkealan teknologisten yritysten yhteistyöhanke. Sen tavoitteena on kehittää huipputeknologiaan perustuva tuotantoprosessi: uuttaminen erityisesti lääketeollisuuden käyttöön sopeutettujen "yläkriittisten" nesteiden avulla. Hankkeen avulla on tarkoitus saattaa markkinoille uusia tuotteita, jotka koostuvat sellaisista vaikuttavista aineista, jotka eivät ole saman alan yritysten patenttoimivia. Naturfar on tulosta viime vuosien asti pelkäänsä hienojakoisten irtokemikaalien alan toimintoihin keskittyneiden lääkemerkkinoiden eriytymisstrategiasta.

Francisco Sousa Soares, toimenpideohjelman "Tiede ja innovaatio 2010" hallinnoija
Poci2010@poci2010.mcies.pt

TANSKA

Pohjois-Jyllannin vientiohjelma

Kokonaiskustannukset: 3 000 000 EUR
EU:n rahoitusosuus: 2 000 000 EUR

Ohjelma sai alkunsa tutkimuksesta, jonka mukaan Pohjois-Jyllannin yrityksiltä jäi käyttämättä vuodessa 400–500 miljoonan euron vientimahdollisuudet. Pohjois-Jyllannin maakunta päätti ryhtyä toimiin. Henkilöistä, joilla oli vientialan kokemusta, perustettiin työryhmä kehittämään ohjelmaa, josta on nyt muodostunut suurin minkään Tanskan alueen koskaan toteuttama vientiponnistus. Tarkoituksena on auttaa tuottajia parantamaan valmiuksiaan myydä tuotteitaan ulkomaille. Apua annetaan osoittamalla heidän palvelukseensa konsultteja, joiden palkkiosta 70 prosenttia korvataan tavoite 2 -määrärahoista. Konsultit toteuttavat käytännössä markkinatutkimuksia, kehittävät vientistrategioita jne. Toiminnan odotetaan luovan 354 uutta työpaikkaa. Maakunta onkin päättänyt käynnistää täydentävän ohjelman, joka on suunnattu noin 150 uudelle yritykselle.

Gitte Madsen, hankepäällikkö, Pohjois-Jyllannin maakunta
amt.gm@nja.dk

ITALIA

Campanian osaamiskeskukset

Kokonaiskustannukset: 237 738 000 EUR
EU:n rahoitusosuus: 83 204 500 EUR

Campanian alueen osaamiskeskusverkoston tavoitteena on jakaa osaamista, havaita tarpeet ja siirtää innovaatiota pk-yrityksille. Verkostoon kuuluvat kymmenen keskusta työskentelevät seitsemällä alalla: ympäristörisikien arviointi ja seuranta, edistysellinen biologia ja sen sovellukset, kulttuuri- ja ympäristöperinnön suojeleminen ja arvostaminen, elintarviketuotanto, uutta tekniikkaa hyödyntävä tuotantotoiminta, tieto- ja viestintätekniikka sekä liikenne. Lopullisena tavoitteena on edistää patentoitavaa tutkimusta ja osaamiseen perustuvien yritysten syntyä.

Maria Adinolfi, johtaja, tieteellisen tutkimuksen, tilastojen, tietojärjestelmien ja tietotekniikan ministeriö, Campanian alue
ricercascientifica2@regione.campania.it

Inforegion verkkosivut

Inforegio-verkkosivut tarjoavat kattavan kuvan eurooppalaisesta aluepolitiikasta. Uusimmat tiedot löytyvät "Newsroom"-osiosta osoitteesta
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/newsroom/index_en.htm.

Euroopan komissio, aluepolitiikan pääosasto
 Yksikkö 01, tiedotus ja viestintä
 Thierry Daman
 Avenue de Tervuren 41, B-1040 Bruxelles
 F. (32-2) 296 60 03
 Sähköposti: regio-info@cec.eu.int
 Internet: http://europa.eu.int/comm/dgs/regional_policy/index_fi.htm

Tietoa Euroopan unionin aluetuista:
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

ISSN 1725-8162

© Euroopan yhteisöt, 2005
 Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Julkaisutoimisto
Publications.eu.int